

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Βρυξέλλες, 26 Ιουνίου 2025
(OR. en)

EUCO 12/25

CO EUR 10
CONCL 4

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες
Θέμα: Σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (26 Ιουνίου 2025)
- Συμπεράσματα

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα της ανωτέρω συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τιμά την 40ή επέτειο από την υπογραφή της συμφωνίας του Σένγκεν και τονίζει ότι ο χώρος Σένγκεν αποτελεί ένα από τα θεμελιώδη επιτεύγματα της Ευρώπης, το οποίο στηρίζει την ελεύθερη κυκλοφορία, ενισχύει την ασφάλεια και προωθεί τη διασυνοριακή ζωή και την ενιαία αγορά.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο γιορτάζει τρία θεμελιώδη ορόσημα στην ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: την υπογραφή των συνθηκών προσχώρησης της Ισπανίας και της Πορτογαλίας πριν από 40 χρόνια, την προσχώρηση της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας πριν από 30 χρόνια και την υπογραφή των συνθηκών προσχώρησης της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας πριν από 20 χρόνια. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει τη σημασία της διεύρυνσης ως γεωστρατηγικής επένδυσης στην ειρήνη, την ασφάλεια, τη σταθερότητα και την ευημερία.

*

* *

I. ΟΥΚΡΑΝΙΑ

1. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε ανταλλαγή απόψεων με τον Πρόεδρο της Ουκρανίας, Volodymyr Zelenskyy.
2. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε τις τελευταίες εξελίξεις σχετικά με την Ουκρανία. Το κείμενο που περιέχεται στο έγγραφο EUCO 16/25 υποστηρίχθηκε σθεναρά από 26 αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων.
3. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει στο θέμα στην επόμενη σύνοδό του.

II. ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

4. Έχοντας κατά νου τα προηγούμενα συμπεράσματά του, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε την κατάσταση και τις πλέον πρόσφατες εξελίξεις στη Μέση Ανατολή, ιδίως την καταστροφική ανθρωπιστική κατάσταση στη Γάζα, και τις τελευταίες εξελίξεις όσον αφορά το Ιράν.

5. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την άμεση κατάπαυση του πυρός στη Γάζα και την άνευ όρων απελευθέρωση όλων των ομήρων, με κατάληξη τον οριστικό τερματισμό των εχθροπραξιών. Οικτίρει τη δεινή ανθρωπιστική κατάσταση στη Γάζα, τον απαράδεκτο αριθμό θυμάτων μεταξύ των αμάχων και τα επίπεδα λιμού. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Ισραήλ να άρει πλήρως τον αποκλεισμό της Γάζας, να επιτρέψει την άμεση, απρόσκοπτη πρόσβαση και τη διαρκή διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας μεγάλης κλίμακας στη Γάζα και σε ολόκληρη την έκτασή της και να επιτρέψει στα Ηνωμένα Έθνη και τους οργανισμούς τους, και στις ανθρωπιστικές οργανώσεις, να εργαστούν ανεξάρτητα και αμερόληπτα για τη διάσωση ζωών και τη μείωση των δεινών. Το Ισραήλ πρέπει να συμμορφώνεται πλήρως με τις υποχρεώσεις του βάσει του διεθνούς δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει την επιτακτική ανάγκη να διασφαλίζεται πάντοτε η προστασία όλων των αμάχων, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων στον ανθρωπιστικό τομέα, καθώς και των μη στρατιωτικών υποδομών, συμπεριλαμβανομένων των ιατρικών εγκαταστάσεων, των σχολείων και των εγκαταστάσεων των Ηνωμένων Εθνών. Εκφράζει λύπη για την άρνηση της Χαμάς να παραδώσει τους εναπομείναντες ομήρους. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την έκθεση περί της συμμόρφωσης του Ισραήλ με το άρθρο 2 της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ-Ισραήλ και καλεί το Συμβούλιο να συνεχίσει τις συζητήσεις για επακόλουθες ενέργειες, κατά περίπτωση, τον Ιούλιο του 2025, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της κατάστασης επί τόπου.
6. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματά του της 17ης Οκτωβρίου 2024, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι καταδικάζει απερίφραστα την κλιμάκωση στη Δυτική Όχθη, συμπεριλαμβανομένης της Ανατολικής Ιερουσαλήμ, σε συνέχεια των αυξημένων βιαιοτήτων των εποίκων, της επέκτασης των παράνομων οικισμών τους και της στρατιωτικής επιχείρησης του Ισραήλ. Καλεί εκ νέου το Συμβούλιο να προωθήσει την επεξεργασία περαιτέρω περιοριστικών μέτρων κατά εξτρεμιστών εποίκων και οντοτήτων και οργανώσεων που τους υποστηρίζουν. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί να συνεχιστεί η επεξεργασία περιοριστικών μέτρων κατά της Χαμάς.

7. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει σταθερά προσηλωμένη σε μια διαρκή και βιώσιμη ειρήνη με βάση τη λύση των δύο κρατών. Η Ευρωπαϊκή Ένωση προτίθεται να συμβάλει σε κάθε προσπάθεια για υλοποίηση αυτής της λύσης και καλεί όλα τα μέρη να απέχουν από ενέργειες που υπονομεύουν τη βιωσιμότητά της. Θα συνεχίσει να συνεργάζεται με περιφερειακούς και διεθνείς εταίρους για την επίτευξη του στόχου αυτού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να υποστηρίζει την Παλαιστινιακή Αρχή και το μεταρρυθμιστικό της πρόγραμμα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσβλέπει στην επερχόμενη διεθνή διάσκεψη υψηλού επιπέδου για την ειρηνική διευθέτηση του ζητήματος της Παλαιστίνης και την εφαρμογή της λύσης δύο κρατών.

Ιράν

8. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παραμένει σταθερά προσηλωμένη στην ειρήνη, την ασφάλεια και τη σταθερότητα στη Μέση Ανατολή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την παύση των εχθροπραξιών και προτρέπει όλα τα μέρη να συμμορφωθούν με το διεθνές δίκαιο, να επιδείξουν αυτοσυγκράτηση και να απόσχουν από την ανάληψη δράσης που θα μπορούσε να οδηγήσει σε νέα κλιμάκωση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δήλωνε ανέκαθεν σαφώς ότι δεν πρέπει ποτέ να επιτραπεί στο Ιράν να αποκτήσει πυρηνικό όπλο και ότι το Ιράν πρέπει να συμμορφωθεί με τις νομικά δεσμευτικές υποχρεώσεις του στον τομέα των πυρηνικών διασφαλίσεων δυνάμει της Συνθήκης για τη Μη Διάδοση των Πυρηνικών Όπλων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να συμβάλλει σε όλες τις διπλωματικές προσπάθειες για τη μείωση των εντάσεων και την εξεύρεση βιώσιμης λύσης στο ιρανικό πυρηνικό ζήτημα, η οποία μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω διαπραγματεύσεων.

Συρία

9. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την πρόσφατη άρση οικονομικών κυρώσεων κατά της Συρίας, στο πλαίσιο της σταδιακής και αναστρέψιμης προσέγγισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπενθυμίζει τη σημασία μιας ειρηνικής και χωρίς αποκλεισμούς μετάβασης στη Συρία, χωρίς επιβλαβείς ξένες παρεμβάσεις, της προστασίας των δικαιωμάτων των Συρίων κάθε εθνοτικής και θρησκευτικής ομάδας, χωρίς διακρίσεις, και της μεταβατικής δικαιοσύνης και συμφιλίωσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει την πρόσφατη τρομοκρατική επίθεση στην εκκλησία του Προφήτη Ηλία (Mar Elias) στη Δαμασκό και ζητεί να λογοδοτήσουν οι υπεύθυνοι. Η ανεξαρτησία, η κυριαρχία και η εδαφική ακεραιότητα της Συρίας εντός ασφαλών συνόρων θα πρέπει να γίνονται απολύτως σεβαστές, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

Λίβανος

10. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τον λαό του Λιβάνου και επικροτεί τις προσπάθειες των νέων αρχών να σταθεροποιήσουν την οικονομική κατάσταση και την κατάσταση της ασφάλειας. Υποστηρίζει την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα του κράτους του Λιβάνου και υπενθυμίζει τον θεμελιώδη σταθεροποιητικό ρόλο που έχει στο νότιο Λίβανο η Προσωρινή Δύναμη των Ηνωμένων Εθνών στον Λίβανο (UNIFIL). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς όλα τα μέρη να εφαρμόσουν τους όρους της συμφωνίας κατάπαυσης του πυρός της 27ης Νοεμβρίου 2024 και την απόφαση 1701 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.

III. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

11. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματά του της 6ης Μαρτίου 2025, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η Ευρώπη πρέπει να καταστεί πιο κυρίαρχη, πιο υπεύθυνη για την άμυνά της και καλύτερα εξοπλισμένη για να ενεργεί και να αντιμετωπίζει αυτόνομα και με συντονισμένο τρόπο τις άμεσες και τις μελλοντικές προκλήσεις και απειλές, υιοθετώντας μια προσέγγιση 360 μοιρών. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και οι επιπτώσεις του στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια ασφάλεια σε ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον αποτελούν πρόκληση για την ίδια την ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προκειμένου να επιτύχει τον στόχο του για αποφασιστική ενίσχυση της αμυντικής ετοιμότητας της Ευρώπης εντός της επόμενης πενταετίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε την πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή των προηγούμενων συμπερασμάτων του.
12. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι μια ισχυρότερη και ικανότερη Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας θα συμβάλει θετικά στην παγκόσμια και τη διατλαντική ασφάλεια και θα λειτουργήσει συμπληρωματικά προς το NATO, το οποίο παραμένει θεμέλιο της συλλογικής άμυνας των κρατών που είναι μέλη του.

13. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη να συνεχιστεί η σημαντική αύξηση των δαπανών για την άμυνα και την ασφάλεια της Ευρώπης και να βελτιωθούν οι από κοινού επενδύσεις, σημειώνοντας επίσης τη δέσμευση που αναλήφθηκε κατά τη σύνοδο κορυφής του NATO του Ιουνίου 2025 από τα κράτη μέλη που είναι επίσης μέλη του NATO. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να συντονίσουν μεταξύ τους την εφαρμογή των σχετικών δεσμεύσεων. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματά του της 20ής Μαρτίου 2025 σχετικά με τη συνέχιση των εργασιών για τις συναφείς επιλογές χρηματοδότησης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επανεξέτασε τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν.
14. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει την έκδοση του κανονισμού για τη θέσπιση του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) και την επικείμενη ενεργοποίηση εθνικών ρητρών διαφυγής στο πλαίσιο του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τους συννομοθέτες να εξετάσουν ταχέως, με σκοπό την ταχεία επίτευξη συμφωνίας, την πρόταση για την παροχή κινήτρων για επενδύσεις που σχετίζονται με την άμυνα στον προϋπολογισμό της ΕΕ και να προωθήσουν τις εργασίες σχετικά με την πρόταση για την αντιμετώπιση προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης της πολιτικής συνοχής, υπενθυμίζοντας παράλληλα τον εθελοντικό χαρακτήρα τυχόν σχετικής χρήσης κονδυλίων. Υπενθυμίζει τη σημασία της κινητοποίησης ιδιωτικής χρηματοδότησης για την αμυντική βιομηχανία, επικροτεί τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων εν προκειμένω, και την καλεί να συνεχίσει τις προσπάθειες όσον αφορά την προσαρμογή των πρακτικών της για τη δανειοδότηση της αμυντικής βιομηχανίας, ιδίως συνεχίζοντας την επαναξιολόγηση του καταλόγου των εξαιρούμενων δραστηριοτήτων και αυξάνοντας τον όγκο της διαθέσιμης χρηματοδότησης στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, διαφυλάσσοντας παράλληλα τις λειτουργίες της και την χρηματοδοτική της ικανότητα.
15. Λαμβάνοντας υπόψη τον επείγοντα χαρακτήρα της ενίσχυσης της ευρωπαϊκής τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης στον τομέα της άμυνας σε ολόκληρη την Ένωση, ώστε να είναι σε θέση να παράγει και να προμηθεύει καλύτερα εξοπλισμό στις ποσότητες και με τον επιταχυνόμενο ρυθμό που απαιτούνται, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της συγκέντρωσης της ζήτησης, της εναρμόνισης των απαιτήσεων, της τυποποίησης και των ομαδοποιημένων προμηθειών, καθώς και της ορθής λειτουργίας και της περαιτέρω ενοποίησης της ευρωπαϊκής αμυντικής αγοράς σε ολόκληρη την Ένωση.

16. Οι εργασίες σχετικά με τις δυνατότητες στους τομείς προτεραιότητας που προσδιορίστηκαν σε επίπεδο ΕΕ πρέπει να επιταχυνθούν, σε πλήρη συνοχή με το ΝΑΤΟ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενθαρρύνει την ταχεία ανάπτυξη και παράδοση συνεργατικών έργων εν προκειμένω, μεταξύ άλλων με την πλήρη αξιοποίηση του SAFE. Ειδικότερα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί τις εργασίες για τον προσδιορισμό συγκεκριμένων ευκαιριών και για τη συγκέντρωση της ζήτησης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας. Υπογραμμίζει την ανάγκη τα κράτη μέλη να προωθήσουν ταχέως τις εργασίες, μεταξύ άλλων για την εκτέλεση των πλέον προχωρημένων βραχυπρόθεσμων έργων και τη δρομολόγηση μακροπρόθεσμων πρωτοβουλιών, με την υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας, της Ύπατης Εκπροσώπου και της Επιτροπής. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους στρατηγικούς παράγοντες διευκόλυνσης και στην καινοτομία στον τομέα της άμυνας, προκειμένου να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες των νέων τεχνολογιών.
17. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενθαρρύνει περαιτέρω εργασίες ώστε να δοθεί η δυνατότητα στην ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία —συμπεριλαμβανομένων των ΜμΕ και των επιχειρήσεων μεσαίας κεφαλαιοποίησης— να αυξήσει την παραγωγή. Ειδικότερα, μετά την πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε στο Συμβούλιο σχετικά με την πρόταση για το πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (EDIP), το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τους συννομοθέτες να ολοκληρώσουν ταχέως τις διαπραγματεύσεις. Τους παροτρύνει επίσης να επιταχύνουν τις εργασίες επί των προτάσεων Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα.
18. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η άμυνα όλων των χερσαίων, εναέριων και θαλάσσιων συνόρων της ΕΕ συμβάλλει στην ασφάλεια της Ευρώπης στο σύνολό της, ιδίως όσον αφορά τα ανατολικά σύνορα της ΕΕ, λαμβανομένων υπόψη των απειλών εκ μέρους της Ρωσίας και της Λευκορωσίας.
19. Επιπλέον, λαμβανομένων υπόψη των απειλών για τα υπόλοιπα σύνορα της ΕΕ, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σημασία της άμυνάς τους.
20. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο να υποβάλουν περαιτέρω προτάσεις για την ενίσχυση της στρατιωτικής κινητικότητας, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική μετακίνηση αμυντικού εξοπλισμού και προσωπικού σε ολόκληρη την Ένωση.

21. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της συνεργασίας με ομοιοσύντες εταίρους, που συμπεριρίζονται τους στόχους μας στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφαλείας. Χαιρετίζει, εν προκειμένω, τις πρόσφατες εταιρικές σχέσεις της ΕΕ με το Ηνωμένο Βασίλειο και τον Καναδά στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας.
22. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανεξετάσει την πρόοδο κατά τη σύνοδό του τον Οκτώβριο του 2025 και θα συζητήσει τα επόμενα βήματα για την υλοποίηση του στόχου του όσον αφορά την αμυντική ετοιμότητα. Καλεί την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο να παρουσιάσουν οδικό χάρτη για τον σκοπό αυτό.
23. Τα ανωτέρω ισχύουν με την επιφύλαξη του ιδιαίτερου χαρακτήρα της πολιτικής περί ασφάλειας και άμυνας ορισμένων κρατών μελών, λαμβάνουν δε υπόψη τα συμφέροντα όλων των κρατών μελών στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας, σύμφωνα με τις Συνθήκες.

IV. Η ΕΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

24. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε τις προετοιμασίες για τις προσεχείς διασκέψεις κορυφής με τρίτες χώρες και τις σχέσεις με τους εταίρους, υπό το πρίσμα του τρέχοντος παγκόσμιου πολιτικού και οικονομικού πλαισίου.

V. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

25. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις οικονομικές εξελίξεις. Υπογραμμίζει ότι η τόνωση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης και η περαιτέρω ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς είναι καίριας σημασίας για τη διατήρηση της ευημερίας και του κοινωνικού μοντέλου της Ευρώπης, και ότι θα συμβάλουν στην ενίσχυση της παγκόσμιας επιρροής και θέσης της ΕΕ ως προβλέψιμου, αξιόπιστου και φερέγγυου εταίρου, μεταξύ άλλων με την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ.
26. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματά του της 20ής Μαρτίου 2025, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί την περαιτέρω ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ, μεταξύ άλλων μέσω της καινοτομίας και της προώθησης της ευρωπαϊκής τεχνολογικής υπεροχής, ιδίως στις τεχνολογίες αιχμής, για τη γεφύρωση του χάσματος παραγωγικότητας της ΕΕ, την εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς και την ενίσχυση της βιομηχανικής βάσης της Ένωσης, με παράλληλη εξασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού.

27. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει την προσήλωση στους στόχους της ενιαίας αγοράς και επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του για άρση των εναπομενόντων φραγμών, ιδίως στους τομείς των υπηρεσιών και των αγαθών, συμπεριλαμβανομένων των βασικών αγαθών, ώστε να εξαλειφθεί ο κατακερματισμός, να αποτραπεί η δημιουργία νέων φραγμών και να βελτιωθεί η εφαρμογή και η επιβολή των κανόνων της ενιαίας αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί τη «Στρατηγική για μια απλή, απρόσκοπτη και ισχυρή εσωτερική αγορά» που δημοσίευσε η Επιτροπή και τη «στρατηγική της ΕΕ για τις νεοφυείς επιχειρήσεις και την επέκτασή τους» και ζητεί την ταχεία έναρξη των εργασιών για την εφαρμογή.
28. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει εκ νέου ότι θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι παραδοσιακές βιομηχανίες, ιδίως οι κλάδοι της αυτοκινητοβιομηχανίας, της ναυτιλίας, της αεροπορίας και οι ενεργοβόρες βιομηχανίες, όπως η χαλυβουργία, η βιομηχανία μετάλλων και η χημική βιομηχανία. Υπογραμμίζει επίσης ότι οι ΜμΕ θα παραμείνουν στο επίκεντρο του οικονομικού και κοινωνικού ιστού της Ευρώπης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει επίσης τη σημασία της επίτευξης αποφασιστικής προόδου όσον αφορά την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων.
29. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατά περίπτωση με την Ευρωομάδα, να προωθήσουν τις εργασίες για την ενίσχυση του διεθνούς ρόλου του ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου του ως αποθεματικού νομίσματος και ως νομίσματος συναλλαγών.

30. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τον καίριο ρόλο που έχει για τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης ένα φιλόδοξο και οριζόντιο θεματολόγιο απλούστευσης και βελτίωσης της νομοθεσίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τονίζει τη σημασία μιας προσέγγισης «απλότητας εκ σχεδιασμού». Στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζει την ανάγκη να συνεχιστούν οι προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα —ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό— για τη διασφάλιση ενός κανονιστικού πλαισίου σαφούς, απλού, έξυπνου και φιλικού προς την καινοτομία και τις ΜμΕ, χωρίς να υπονομεύονται η προβλεψιμότητα, οι στόχοι πολιτικής και τα υψηλά πρότυπα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί την πρόοδο που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής και προτρέπει τους συννομοθέτες να διατηρήσουν τη δυναμική προκειμένου να συμφωνηθούν ταχέως οι δέσμες μέτρων απλούστευσης της Επιτροπής. Χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να δώσει συνέχεια με περαιτέρω πρωτοβουλίες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή και τους συννομοθέτες να αποφύγουν την υπερβολική ρύθμιση και την προσθήκη διοικητικών επιβαρύνσεων καθ' όλη τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας και της διαδικασίας εφαρμογής.
31. Υπό το πρίσμα της παγκόσμιας αστάθειας και της πίεσης στις αγορές ενέργειας, και του αντικτύπου τους στην ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της οικοδόμησης μιας πραγματικής Ενεργειακής Ένωσης πριν από το 2030 με μια πλήρως ολοκληρωμένη και διασυνδεδεμένη αγορά ενέργειας της ΕΕ, η οποία θα διασφαλίζει την ενεργειακή ασφάλεια και ανθεκτικότητα, καθώς και την ασφάλεια του εφοδιασμού με οικονομικά προσιτή και καθαρή ενέργεια για όλα τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων μέσω εύρωστων, αξιόπιστων και ασφαλών ενεργειακών συστημάτων και με αύξηση της παραγωγής ενέργειας.
32. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη σημασία της μείωσης των ενεργειακών εξαρτήσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης και χαιρετίζει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί από το 2022. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει τη σημασία της ασφάλειας του εφοδιασμού, της οικονομικής προσιτότητας και της ασφάλειας δικαίου, καθώς και της απάντησης στις ανησυχίες των κρατών μελών, με πνεύμα αλληλεγγύης, μεταξύ άλλων με σκοπό την εξασφάλιση οικονομικά βιώσιμων εναλλακτικών οδών διαμετακόμισης ενέργειας, λαμβανομένων ιδίως υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των περικλειστων χωρών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να στηρίζει τα κράτη μέλη στην αντιμετώπιση αυτών των ανησυχιών και χαιρετίζει τη διαδικασία που συμφωνήθηκε μεταξύ της Επιτροπής και της Σλοβακίας, ενώ καλεί τα άλλα κράτη μέλη να υποστηρίξουν τους συμφωνηθέντες στόχους, κατά περίπτωση.

33. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε τις ολοκληρωμένες ειδικές ανά χώρα συστάσεις βάσει οριζόντιου σημειώματος.
34. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επικροτεί το γεγονός ότι η Βουλγαρία πληροί όλα τα κριτήρια σύγκλισης όπως ορίζονται στη Συνθήκη. Προσυπογράφει την πρόταση της Επιτροπής να υιοθετήσει η Βουλγαρία το ευρώ την 1η Ιανουαρίου 2026 και καλεί το Συμβούλιο να εγκρίνει γρήγορα τις σχετικές προτάσεις της Επιτροπής.
35. Τον Οκτώβριο του 2025 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει στην ανταγωνιστικότητα και την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση για να αξιολογήσει την πρόοδο και να παράσχει περαιτέρω καθοδήγηση.

VI. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

36. Υπενθυμίζοντας τα προηγούμενα συμπεράσματά του, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε την πρόοδο στην εφαρμογή τους, μεταξύ άλλων υπό το φως της πρόσφατης επιστολής της Προέδρου της Επιτροπής, και ενθαρρύνει την εντατικοποίηση των εργασιών ιδίως όσον αφορά: την εξωτερική διάσταση, ιδίως μέσω συνολικών εταιρικών σχέσεων· τη θέση σε εφαρμογή της εκδοθείσας νομοθεσίας της ΕΕ καθώς και την εφαρμογή της υπάρχουσας νομοθεσίας· την πρόληψη και την καταπολέμηση της αντικανονικής μετανάστευσης, μεταξύ άλλων με νέους τρόπους που συνάδουν με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο· τις προσπάθειες για διευκόλυνση, αύξηση και επιτάχυνση των επιστροφών, με χρήση όλων των σχετικών πολιτικών, μέσων και εργαλείων της ΕΕ· τις έννοιες των ασφαλών τρίτων χωρών και των ασφαλών χωρών καταγωγής· την καταπολέμηση της εργαλειοποίησης, της εμπορίας και της διακίνησης ανθρώπων· την ευθυγράμμιση της πολιτικής θεωρήσεων των γειτονικών χωρών· καθώς και τις ασφαλείς και νόμιμες οδούς σύμφωνα με τις εθνικές αρμοδιότητες. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει την αποφασιστικότητα της ΕΕ να ενισχύσει την ασφάλεια στα εξωτερικά σύνορά της και να εξασφαλίσει τον αποτελεσματικό έλεγχο τους, σύμφωνα με το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο.
37. Ειδικότερα, καλεί τους συννομοθέτες να συνεχίσουν να εξετάζουν τις πρόσφατες νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής. Σημειώνει τις εν εξελίξει συζητήσεις σχετικά με τις επιστροφές, την κατάρτιση καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής σε επίπεδο Ένωσης και την εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας.

VII. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΜΟΛΔΑΒΙΑΣ

38. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναμένει την πρώτη σύνοδο κορυφής Μολδαβίας – ΕΕ που θα πραγματοποιηθεί στις 4 Ιουλίου 2025 και επαναλαμβάνει τη σταθερή στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κυριαρχία, την εδαφική ακεραιότητα, την ανθεκτικότητα και την οικονομική ανάπτυξη της Δημοκρατίας της Μολδαβίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται στενά με τη Δημοκρατία της Μολδαβίας για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της σταθερότητας της χώρας έναντι των επίμονων αποσταθεροποιητικών δραστηριοτήτων της Ρωσίας, συμπεριλαμβανομένων των υβριδικών επιθέσεων, που στοχεύουν στην υπονόμευση των δημοκρατικών θεσμών της χώρας.
39. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει την αταλάντευτη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και την ενταξιακή της πορεία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συγχαίρει τη Δημοκρατία της Μολδαβίας για τον ρυθμό με τον οποίο προχωρούν οι μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με την προσχώρηση, εκφράζει ικανοποίηση για τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί και παροτρύνει τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και την Επιτροπή να εντατικοποιήσουν τις εργασίες τους στη διαδικασία προσχώρησης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να προχωρήσει με τα επόμενα βήματα στη διαδικασία προσχώρησης σύμφωνα με την προσέγγιση των ιδίων επιδόσεων, με το άνοιγμα ομάδων κεφαλαίων όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις. Σημειώνει δεόντως την αξιολόγηση της Επιτροπής ότι η ομάδα κεφαλαίων «Θεμελιώδη πεδία» είναι έτοιμη να ανοιχτεί.

VIII. ΔΥΤΙΚΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

40. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είχε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με την κατάσταση στα Δυτικά Βαλκάνια και υπενθυμίζει τα προηγούμενα συμπεράσματά του. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συνεχίσει να συνεργάζεται στενά με τα Δυτικά Βαλκάνια και να στηρίζει τις μεταρρυθμιστικές τους προσπάθειες στις πορείες τους προς την ένταξη στην ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παραμένει προσηλωμένο στην προώθηση της σταδιακής ολοκλήρωσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της περιοχής στη διάρκεια της διαδικασίας διεύρυνσης αυτής καθαυτής με τρόπο αναστρέψιμο και βάσει των ιδίων επιδόσεων. Το μέλλον των Δυτικών Βαλκανίων βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΙΧ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

41. Το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα, και η τρομοκρατία, η ριζοσπαστικοποίηση και ο βίαιος εξτρεμισμός, τόσο εντός όσο και εκτός διαδικτύου, αποτελούν μείζονα απειλή για τους ευρωπαίους πολίτες και την ασφάλεια των κρατών μελών.
42. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η διείσδυση του εγκλήματος στις νόμιμες επιχειρηματικές δομές έχει δυσμενή αντίκτυπο στα δημόσια οικονομικά και στην ενιαία αγορά στο σύνολό της.
43. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να κινητοποιήσουν όλους τους σχετικούς τομείς πολιτικής σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο και να αξιοποιήσουν πλήρως όλα τα υπάρχοντα μέσα για την καταπολέμηση αυτών των φαινομένων.
44. Μετά την παρουσίαση της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την ανάπτυξη ευρωπαϊκής στρατηγικής εσωτερικής ασφάλειας και τις κατευθυντήριες γραμμές που παρέσχε το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη να αναλάβουν περαιτέρω δράση όπου απαιτείται, ιδίως ενισχύοντας την επιβολή του νόμου και τη δικαστική συνεργασία, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αποτελεσματική πρόσβαση σε δεδομένα για σκοπούς επιβολής του νόμου, και εξασφαλίζοντας την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και μέσω της συνεργασίας με τρίτες χώρες.

X. ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ

45. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σημειώνει την κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής και της Ύπατης Εκπροσώπου σχετικά με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Ετοιμότητας. Επιβεβαιώνει τη σημασία και τον επείγοντα χαρακτήρα του συγκεκριμένου θέματος και παροτρύνει τα κράτη μέλη να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα, την ετοιμότητα και την ικανότητά τους για πρόληψη και αντιμετώπιση κρίσεων με συνεκτικό τρόπο, στο πλαίσιο μιας προσέγγισης για όλους τους κινδύνους και για το σύνολο της κοινωνίας, λαμβάνοντας υπόψη τα εξελισσόμενα τοπία των κινδύνων και των απειλών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να συνεχίσουν τις εργασίες σχετικά με τη συμβολή των πολιτικών της ΕΕ στην ανθεκτικότητα και στην ετοιμότητα στα σχετικά πεδία, συμπεριλαμβανομένης της ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών, με σεβασμό των ευθυνών και των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών. Υπενθυμίζει τις ιδιαιτερότητες των διαφόρων ειδών κρίσεων και τη θεμελιώδη ευθύνη των κρατών μελών όσον αφορά τη διαχείριση των εν λόγω κρίσεων. Εν προκειμένω το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί το Συμβούλιο να παράσχει καθοδήγηση στην Επιτροπή προκειμένου να εξετάσει ενδεχόμενες βελτιώσεις της στήριξης που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση στα κράτη μέλη στον τομέα της πολιτικής προστασίας, καθώς και σε άλλους συναφείς τομείς πολιτικής στο πλαίσιο των οποίων η στήριξη της ΕΕ παρέχει σαφή προστιθέμενη αξία. Καλεί δε το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο να υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις προόδου.

XI. ΥΒΡΙΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

46. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα όλα τα είδη υβριδικών δραστηριοτήτων κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, καθώς και κατά των εταίρων της. Καταδικάζει ιδίως τη συνεχιζόμενη υβριδική εκστρατεία της Ρωσίας, στο πλαίσιο της οποίας σημειώνονται μεταξύ άλλων δολιοφθορές, ενέργειες διατάραξης κρίσιμων υποδομών, κυβερνοεπιθέσεις, ενέργειες χειραγώγησης των πληροφοριών και παρεμβάσεις, καθώς και προσπάθειες υπονόμευσης της δημοκρατίας, μεταξύ άλλων κατά τις εκλογικές διαδικασίες. Στο πλαίσιο αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έγκριση επιπρόσθετων καταχωρίσεων βάσει του πλαισίου περιοριστικών μέτρων λόγω των αποσταθεροποιητικών δραστηριοτήτων της Ρωσίας, και για τη διεύρυνση του εν λόγω καθεστώτος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη θα εξακολουθήσουν να ενισχύουν την ανθεκτικότητά τους και να αξιοποιούν πλήρως όλα τα διαθέσιμα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της εργαλειοθήκης της ΕΕ για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, ειδικότερα για την πρόληψη, την αποτροπή και την αντιμετώπιση των υβριδικών απειλών της Ρωσίας.

XII. ΛΟΙΠΑ

Εύξεινος Πόντος

47. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη σημασία της ασφάλειας και της σταθερότητας στον Εύξεινο Πόντο και εκφράζει ικανοποίηση για την κοινή ανακοίνωση την οποία υπέβαλαν η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος σχετικά με τη στρατηγική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περιοχή του Εύξεινου Πόντου. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, σύμφωνα με τα σχετικά συμπεράσματά του, καλεί το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Ύπατη Εκπρόσωπο να προωθήσουν με ταχύτητα τις εργασίες.

Βασιζόμενη σε κανόνες διεθνής τάξη

48. Επ' ευκαιρία της 80ής επετείου από την υπογραφή του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επιβεβαιώνει τη σταθερή προσήλωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην αποτελεσματική πολυμέρεια και στη βασισμένη σε κανόνες διεθνή τάξη με τα Ηνωμένα Έθνη στον πυρήνα της, καθώς και την υποστήριξή της προς τους θεσμούς που εγγυώνται την προστασία του διεθνούς δικαίου, μεταξύ άλλων με την αποτελεσματική προστασία των διεθνών δικαστηρίων και των υπαλλήλων τους.

Παγκόσμιο θεματολόγιο

49. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τα αποτελέσματα της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για τους ωκεανούς που πραγματοποιήθηκε στη Νίκαια από τις 9 έως τις 13 Ιουνίου 2025. Μετά την ανακοίνωση του ευρωπαϊκού συμφώνου για τους ωκεανούς από την Επιτροπή, καλεί το Συμβούλιο να προωθήσει τις εργασίες.
50. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσβλέπει στην τέταρτη διεθνή διάσκεψη για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης, η οποία θα διεξαχθεί στη Σεβίλλη από τις 30 Ιουνίου έως τις 3 Ιουλίου 2025 και θα αποτελέσει σημαντικό βήμα προς τη δημιουργία ενός ανανεωμένου παγκόσμιου πλαισίου χρηματοδότησης της βιώσιμης ανάπτυξης.

51. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τα αποτελέσματα της συνόδου κορυφής δωρητών υψηλού επιπέδου της GAVI που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιουνίου 2025 και επιβεβαιώνει τη δέσμευση της ΕΕ να προωθήσει την παγκόσμια υγειονομική ασφάλεια, προκειμένου να ενισχύσουμε τη συλλογική μας ετοιμότητα, δυνατότητα αντίδρασης και ανθεκτικότητα έναντι μελλοντικών απειλών κατά της υγείας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα εξακολουθήσει να εργάζεται για ένα πιο αποτελεσματικό, συντονισμένο και ανθεκτικό παγκόσμιο σύστημα υγείας.

Εξωτερικές Σχέσεις

52. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέτασε την ανησυχητική κατάσταση στη Λιβύη και τις δυνητικές συνέπειές της, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ευρωπαϊκή ασφάλεια, καθώς και όσον αφορά τις μεταναστευτικές ροές. Επιβεβαιώνει την αταλάντευτη στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Λιβύη και την αποστολή των Ηνωμένων Εθνών για την υποστήριξη της Λιβύης για την προαγωγή της εθνικής συμφιλίωσης, της θεσμικής ενότητας και ενός διαφανούς και χωρίς αποκλεισμούς διαλόγου, βασισμένου στην ανάληψη ίδιας ευθύνης και στη συναίνεση εντός της Λιβύης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι το μνημόνιο συνεννόησης Τουρκίας-Λιβύης για την οριοθέτηση περιοχών θαλάσσιας δικαιοδοσίας στη Μεσόγειο παραβιάζει τα κυριαρχικά δικαιώματα τρίτων κρατών, δεν συνάδει με το δίκαιο της θάλασσας και δεν μπορεί να παραγάγει ένομες συνέπειες για τρίτα κράτη.
53. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε ανταλλαγή απόψεων σχετικά με το Σαχέλ. Η επιδεινούμενη κατάσταση ασφαλείας εξακολουθεί να αποτελεί πηγή ανησυχίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι η σταθερότητα του Σαχέλ και της ευρύτερης περιοχής, καθώς και των γειτονικών παράκτιων κρατών, έχει ζωτική σημασία για την ασφάλεια και την ευημερία των πληθυσμών που ζουν στο Σαχέλ, αλλά και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τις εργασίες που πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων και από τον Ειδικό Εντεταλμένο της ΕΕ, με στόχο ανανεωμένη προσέγγιση όσον αφορά την ενίσχυση της συμβολής της ΕΕ εν προκειμένω.